

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie: „Branża twórcza i branża kultury – atut Europy, który należy wykorzystać w globalnej konkurencji”

(opinia z inicjatywy własnej)

(2016/C 013/13)

Sprawozdawca: Emmanuelle BUTAUD-STUBBS

Współsprawozdawca: Nicola KONSTANTINOU

Dnia 22 stycznia 2015 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny postanowił, zgodnie z art. 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego, sporządzić opinię z inicjatywy własnej w sprawie:

Branża twórcza i branża kultury – atut Europy, który należy wykorzystać w globalnej konkurencji.

(opinia z inicjatywy własnej)

Komisja Konsultacyjna ds. Przemian w Przemysle (CCMI), której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 15 lipca 2015 r.

Na 510. sesji plenarnej w dniach 16 i 17 września 2015 r. (posiedzenie z 16 września 2015 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął 215 głosami (2 osoby wstrzymały się od głosu) następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Mając na względzie udział branży twórczej i branży kultury w PKB Unii Europejskiej, EKES wnosi, by Komisja Europejska opracowała wieloletnią strategię rozwoju tych sektorów.

1.2. EKES uważa w szczególności, że branże te, które przyczyniają się do wpływu międzynarodowego wywieranego przez Unię Europejską, powinny zostać uwzględnione w rozważaniach prowadzonych przez Komisję Europejską w związku z pracami nad komunikatem w sprawie nowej strategii w dziedzinie polityki handlowej, którego publikacja spodziewana jest jesienią 2015 r.

1.3. W świetle zmian zachodzących na rynku pracy w niektórych państwach członkowskich, konieczne jest bardziej adekwatne uwzględnienie potrzeb pracowników nietypowych w zakresie warunków pracy oraz zdrowia i bezpieczeństwa. EKES popiera nasilenie rokowań zbiorowych zwłaszcza w sektorze mediów i kultury, w ramach krajowych tradycji.

1.4. Na szczególną uwagę zasługuje także kilka innych zagadnień: dostosowanie do nowych potrzeb rynku, wzmocnienie mobilności pracowników sektora, wzmocnienie narzędzi i polityki kształcenia i szkolenia oraz rozwój finansowania społecznościowego (platformy crowdfundingu).

1.5. Propagowanie wartości UE: poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, ochrony mniejszości itp., należałoby częściowo powierzyć jednostkom twórczym, które łatwiej są w stanie przyciągać młodzież za pośrednictwem aplikacji, materiałów wideo, gier, komiksów itd.

1.6. Dla tych przedsiębiorstw, z których nie wszystkim udaje się „zdobywać” wartość, zasadnicze znaczenie ma kwestia finansowej wyceny ich aktywów niematerialnych: portfela klientów, renomy i reputacji, marek, know-how, które są trwałe i stanowią źródło przyszłych zysków.

2. Wprowadzenie

2.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wspiera rozwój branży twórczej i branży kultury od ponad 11 lat. Na długo zanim Komisja Europejska opracowała w 2012 r. komunikat „Promowanie sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w UE”⁽¹⁾, Komitet, w latach 2004–2014, przyjął szereg opinii w tej dziedzinie⁽²⁾.

2.2. Branża twórcza i branża kultury zajmują strategiczną pozycję w społeczeństwie europejskim, co pozwala im stymulować inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu („Europa 2020”), zważywszy że, jak dowiedziono⁽³⁾, jedną z cech tych sektorów jest zdolność do innowacji, silniejsza niż w innych gałęziach gospodarki.

2.3. Należy podkreślić również szczególną rolę, jaką omawiane branże odgrywają w społeczeństwie europejskim pod względem promowania pluralizmu i różnorodności kulturowej oraz tożsamości europejskiej⁽⁴⁾.

2.4. W styczniu 2015 r. Prezydium EKES-u postanowiło zatwierdzić opracowanie nowej opinii z inicjatywy własnej w sprawie branży kultury i branży twórczej, mając na uwadze, że stanowią one atut Europy, który należy wykorzystać w globalnej konkurencji. Np. Stany Zjednoczone, Kanada i Korea opracowują bowiem skuteczne strategie „miękkiej siły”, aby upowszechnić swoją kulturę i styl życia oraz wspierać rozwój gospodarczy swoich przedsiębiorstw zajmujących się projektowaniem, produkcją i dystrybucją towarów i usług dotyczących treści kulturalnych.

2.5. Jakie są główne czynniki, które wyjaśniają, dlaczego EKES pragnie ponownie zainteresować się rozwojem tych sektorów?

2.5.1. Przed wszystkim coraz bardziej wzrasta znaczenie tych branż w gospodarce europejskiej. Biorąc pod uwagę różne istniejące definicje i najnowsze dostępne statystyki, branże te stanowią jeden z najbardziej dynamicznych sektorów gospodarki europejskiej. W badaniu przeprowadzonym przez firmę konsultingową TERA, obejmującym lata 2008–2011⁽⁵⁾, stwierdza się, że udział tego rodzaju sektorów w europejskim PKB wynosi od 4,4 % (tylko w przypadku samych branż twórczych, czyli podstawowych gałęzi gospodarki) do 6,8 % (gdy doda się te silnie zależne od branży twórczej, czyli poboczne sektory gospodarki). Ich wkład w zatrudnienie stanowi odpowiednio 8,3 mln miejsc pracy, czyli 3,8 % ogółu aktywnej zawodowo ludności UE, w samej branży twórczej (sektory podstawowe) i 14 mln miejsc pracy, tj. 6,5 % ogółu ludności aktywnej zawodowo w UE, jeśli dodać wszystkie silnie zależne sektory przemysłu (sektory poboczne). Mowa zatem o trzecim pracodawcy w UE po sektorach budownictwa i napojów.

2.5.2. Wielkość długu publicznego skłoniła państwa i samorządy do zmniejszenia subwencji przyznawanych stowarzyszeniom kulturalnym i muzycznym, teatrom, kinom studyjnym, orkiestrom. Wielkie stacje radiowe i telewizyjne finansowane z budżetu publicznego przeżywają w wielu państwach członkowskich trudności, podobnie jak prasa drukowana, która przechodzi kryzys modelu ekonomicznego wskutek rewolucji cyfrowej.

2.5.3. W czerwcu 2013 r. rozpoczęły się negocjacje w sprawie partnerstwa transatlantyckiego; odbyło się już 9 sesji negocjacyjnych. Od samego początku uznano wyjątek dotyczący kultury i EKES popiera stanowisko Parlamentu Europejskiego, który w rezolucji z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie negocjacji UE dotyczących handlu i inwestycji ze Stanami Zjednoczonymi⁽⁶⁾ domaga się, aby „wyłączenie usług dotyczących treści kulturalnych i audiowizualnych, w tym nadawanych na żywo, było wyraźnie określone w mandacie negocjacyjnym”.

2.5.4. Właśnie wszedł w życie program „Kreatywna Europa”, na temat którego Komitet miał już okazję się wypowiedzieć⁽⁷⁾; dysponuje on budżetem w wysokości 1,46 mld EUR na lata 2014–2020.

3. Uwagi ogólne

3.1. Refleksje na temat ewolucji gospodarczej sektora

3.1.1. Kilka emblematycznych europejskich sektorów kulturalnych i twórczych zostało nadwężonych przez kryzys:

— koncerty i orkiestry muzyki klasycznej i folklorystycznej,

⁽¹⁾ COM(2012) 537 i dokumenty robocze służb Komisji w sprawie branż mody i dóbr luksusowych: SWD(2012) 286 i SWD(2012) 284 (Dz.U. C 198 z 10.7.2013, s. 39).

⁽²⁾ Zob. opinie przekrojowe i tematyczne EKES-u, m.in.: Dz.U. C 110 z 9.5.2006, s. 34; Dz.U. C 108 z 30.4.2004 r., s. 68; Dz.U. C 51 z 17.2.2011, s. 43; Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 35; Dz.U. C 44 z 11.2.2011; Dz.U. C 198 z 10.7.2013, s. 14; Dz.U. C 110 z 9.5.2006, s. 1; Dz.U. C 44 z 11.2.2011, s. 75; Dz.U. C 451 z 16.12.2014, s. 64; Dz.U. C 191 z 29.6.2012, s. 18; Dz.U. C 230 z 14.7.2015, s. 47.

⁽³⁾ Zob. analiza British Council pt. *Mapping the creative industries: a toolkit*, http://creativeconomy.britishcouncil.org/media/uploads/resources/mapping_the_creative_industries_a_toolkit_2-2.pdf

⁽⁴⁾ Dz.U. C 51 z 17.2.2011, s. 43.

⁽⁵⁾ TERA Consultants, *The Economic Contribution of the Creative Industries to EU GDP and Employment*, 2014.

⁽⁶⁾ P7_TA (2013)0227, pkt 11.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 198 z 10.7.2013, s. 39.

- festiwale operowe i teatralne,
- europejska branża komiksowa cierpi z powodu piractwa,
- w niektórych przypadkach znacząco zredukowano budżet na produkcję audiowizualną przeznaczoną dla kanałów telewizyj publicznej.

3.1.2. Dane statystyczne Eurostatu za lata 2009–2013 potwierdzają spadek zatrudnienia w sektorach takich, jak przemysł wydawniczy we Francji (146 000 pracowników w 2009 r. i 112 000 w 2013 r.) czy działania związane z produkcją programów i filmów w Polsce (25 000 zatrudnionych w 2009 r. i 19 600 w 2013 r.).

3.1.3. Natomiast według sprawozdania dublińskiej Europejskiej Fundacji na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (*Arts, Entertainment and Recreation: working conditions and job quality*)⁽⁸⁾, zatrudnienie w sektorach sztuk, rozrywki i rekreacji w Unii Europejskiej w latach 2010–2012 nieznacznie wzrosło: o 2 %. W niektórych państwach członkowskich odsetek osób zatrudnionych w tych sektorach jest znacznie wyższy od średniej europejskiej (1,6 % ludności aktywnej zawodowo): w Zjednoczonym Królestwie i Estonii jest to 2,6 %, w Szwecji 2,5 % (14 % przedsiębiorstw i 8 % PKB), a na Łotwie 2,3 %.

3.2. *Struktura programu „Kreatywna Europa 2014–2020”, która rodzi pytania o finansowanie i o biura lokalne*

3.2.1. Konieczność korzystania z finansowania przez przedsiębiorstwa branży twórczej wynika z trudności, jakie mają one z opracowywaniem modeli dochodów umożliwiających zdobywanie wartości. Wspieranie MŚP w opracowywaniu modeli biznesowych oraz modeli dochodów pozwalających zarazem tworzyć i zdobywać wartość zmniejszyłoby zależność tych przedsiębiorstw od subwencji publicznych.

3.2.2. W przeszłości EKES wyraził wątpliwości w kwestii nowego mechanizmu finansowego opracowanego po to, by MŚP i inne podmioty mogły mieć łatwiejszy dostęp do finansowania. Podkreślił, że Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) znamionuje niedostatek fachowej wiedzy w dziedzinie kultury⁽⁹⁾. Tymczasem to właśnie tej instancji powierzono zadanie wykorzystania gwarancji sektorowej w wysokości 121 mln EUR.

3.2.3. Zgodnie z programem „Kreatywna Europa” gwarancja ta powinna mieć efekt dźwigni w wysokości 5,7 %, co oznacza udostępnienie ok. 700 mln EUR na procedurę przetargową i umożliwia wybór podmiotów rozwijających zdolność administracyjną w imieniu systemu poręczeń.

3.2.4. Interesujące byłoby również zdywersyfikowanie sposobów finansowania. Finansowanie społecznościowe, także w wymiarze transgranicznym, umożliwia łatwiejszy dostęp do finansowania projektów i zmniejsza ryzyko ponoszone przez inwestorów („La Tribune”, 11 lutego 2014 r.).

3.2.5. Ogólniej rzecz biorąc, pojawia się tutaj pytanie o finansowe oszacowanie aktywów niematerialnych. Komisja Europejska uznaje wagę tych niematerialnych aktywów, jednak nie proponuje wspólnej metodyki ich finansowej wyceny.

3.2.6. Niewystarczająca sieć biur lokalnych: przewidziano od jednego do czterech biur programu „Kreatywna Europa” w każdym państwie członkowskim – w stolicy lub w innych metropoliach. Nie ma wątpliwości, że taka sieć nie wystarcza do zapewnienia promocji programów we wszystkich regionach silnie skoncentrowanych na branży twórczej i branży kultury.

3.3. *Dostosowanie prawa własności intelektualnej w obliczu rewolucji cyfrowej*

3.3.1. Trwają obecnie dyskusje nad reformą dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prawie autorskim⁽¹⁰⁾, oparte w szczególności na komunikacie „Europejska agenda cyfrowa” z 19 maja 2010 r. (COM(2010) 245 final). Ich celem jest znalezienie odpowiedzi na trudne pytania, takie jak:

- Czy należy wprowadzić jednolity europejski tytuł uprawniający do korzystania z praw autorskich?

⁽⁸⁾ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2013/8414/en/1/EF138414EN.pdf

⁽⁹⁾ Dz.U. C 181 z 21.6.2012, s. 35.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10.

- Jak dostosować prawo autorskie istniejące w bardzo zróżnicowanych i złożonych formach na szczeblu krajowym do nowych form wyrazu kulturowego?
- Czy pożądana jest ogólnounijna harmonizacja czasu ochrony prawa autorskiego?
- Czy ustawodawca przewidział w przepisach rewolucję związaną z drukiem 3D?

3.3.2. Inną delikatną kwestią jest wynagrodzenie dla autorów oraz artystów wykonawców związane z dochodami uzyskiwanymi z tytułu eksploatacji ich utworów i wykonan w internecie.

3.3.3. EKES podkreśla potrzebę zrównoważonego systemu umożliwiającego sprawiedliwe i równe wynagrodzenie wszystkich osób uprawnionych, zwłaszcza twórców treści, artystów wykonawców i producentów.

3.3.4. Ważne jest też wspieranie MŚP, bardzo małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw z branży twórczej i branży kultury w ochronie ich praw własności intelektualnej⁽¹¹⁾, w szczególności w sektorze mody i wzornictwa.

3.3.5. EKES wnosi ponadto, by Komisja Europejska, konsekwentnie dbając o spójność, dokonała również przeglądu dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie handlu elektronicznego⁽¹²⁾, aby uświadomić wszystkim zainteresowanym stronom (takim jak podmioty lub osoby uprawnione, podmioty świadczące usługi hostingu, wyszukiwarki, dostawcy rozwiązań z zakresu płatności itp.) ich odpowiedzialność za walkę z piractwem.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. *Pilna potrzeba terytorialnych mechanizmów zachęt*

4.1.1. EKES podkreśla, że to w istocie na szczeblu lokalnym będą wdrażane – lub nie – formy współpracy. Należy położyć nacisk na kluczową rolę klastrów kultury, okręgów twórczych, dostępnych i bezpłatnych miejsc spotkań zapewnianych przez miasta i regiony, jak to pokazały doświadczenia (Walia, Rodan-Alpy) zaprezentowane na wysłuchaniu w dniu 15 czerwca 2015 r. Eksperti sieci europejskiej stwierdzają w sprawozdaniu na temat odporności branży kultury i branży twórczej⁽¹³⁾, że „polityka publiczna mająca na celu wspieranie kultury i kreatywności wydaje się mieć większy wpływ na szczeblu regionalnym lub lokalnym”.

4.1.2. Roczny program realizacji inicjatywy „Kreatywna Europa” przewiduje przeznaczenie 4,9 mln EUR na biura „Kreatywna Europa”. Biura te są zbyt mało liczne i znajdują się w stolicach lub metropoliach, co niekoniecznie oznacza najlepszą lokalizację w stosunku do miejsc, w których działają podmioty.

4.2. *Nieodzwonna reakcja na niepewną czasem sytuację pracowników nietypowych z branży kultury i branży twórczej (oprócz sektora dóbr luksusowych)*

4.2.1. Według sprawozdania Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) z maja 2014 r. dotyczącego stosunków pracy w sektorze mediów i kultury⁽¹⁴⁾ obecnie istnieje:

- 2,3 mln pracowników w sektorze wydawniczym, sektorze produkcji wideo i sektorze telewizji,
- 1,2 mln osób w branży drukarskiej i zajmującej się powielaniem nośników treści,
- 1 mln artystów, z których połowa ma status samozatrudnionych.

4.2.2. W przypadku większości tych zawodów, zwłaszcza zawodów z branży mediów i kultury, w ostatnich dziesięcioleciach przybrało na sile zjawisko tzw. zatrudnienia nietypowego, a to w związku z upowszechnieniem się umów o pracę w niepełnym wymiarze czasu i na czas określony, pracy tymczasowej, samozatrudnienia ekonomicznie zależnego.

⁽¹¹⁾ Zob. opinia EKES-u „W dążeniu do odnowy konsensusu w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej: Plan działania UE” (Dz.U. C 230 z 14.7.2015, s. 72).

⁽¹²⁾ Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1.

⁽¹³⁾ <http://www.eenc.info/fr/eencdocs-fr/rapports/la-resilience-de-lemploi-dans-les-secteurs-culturels-et-creatifs-sccs-pendant-la-crise/>

⁽¹⁴⁾ *Employment relationships in the media and culture industries* (maj 2014), http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-sector/documents/publication/wcms_240701.pdf

4.2.3. EKES popiera przyjęte przez MOP w maju 2014 r. punkty konsensusu⁽¹⁵⁾, w których potwierdza się, że „podstawowe zasady i prawa w pracy powinny mieć zastosowanie do wszystkich pracowników sektora mediów i kultury, bez względu na charakter ich stosunku pracy”. Stwierdza, że niektórzy pracownicy sektora mediów i kultury nie mają odpowiedniej ochrony socjalnej (zasiłek dla bezrobotnych, emerytura, zabezpieczenie socjalne itp.) i że wzmożone korzystanie z podwykonawstwa oraz istnienie bardzo różnych statusów wśród pracowników nietypowych z branży kultury i branży twórczej może niekiedy przyczyniać się do zwiększenia zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia.

4.2.4. EKES opowiada się za prowadzeniem bardziej intensywnych rokowań zbiorowych w tych różnych sektorach w celu poprawy warunków pracy.

4.2.5. EKES wzywa Komisję Europejską do przedstawienia ambitnego pakietu środków ustawodawczych dotyczącego mobilności, który pozwoli właściwie rozwiązać problemy dotyczące mobilności pracowników branży kultury i branży twórczej w UE oraz ułatwić wydawanie wiz w ramach wymian z państwami trzecimi.

4.3. **Przemiany, które trzeba zawczasu uwzględnić w narzędziach kształcenia i szkolenia w branży kultury i branży twórczej**

4.3.1. EKES zwrócił już uwagę na potrzebę propagowania większej wiedzy na temat branży twórczej w programach kształcenia podstawowego i zawodowego, zgodnie z zapisami Międzynarodowej karty rzemiosła artystycznego⁽¹⁶⁾.

4.3.2. Trzeba podkreślić kapitalną rolę publicznego nadawcy telewizyjnego i radiowego jako zasadniczego nośnika edukacji kulturalnej oraz środka upowszechniania programów o bogatych treściach literackich, historycznych i artystycznych.

4.3.3. EKES uważa ponadto, że w czasach szybkich przemian modeli biznesowych związanych zwłaszcza ze zmianami nawyków konsumenckich, konieczne jest, aby szkolenie zawodowe przygotowujące do pracy w branży kultury i branży twórczej uwzględniało treści kształcenia dotyczące ekonomii, zarządzania i strategii. Również szefowie firm i przedsiębiorcy z branży kultury i branży twórczej powinni mieć dostęp do takich szkoleń w ramach ustawicznego szkolenia zawodowego.

4.3.4. EKES w szeregu opinii zwrócił uwagę na znaczenie szkolenia, jeśli chodzi o przekazywanie rzadkiej wiedzy fachowej pochodzącej z rzemiosła. Jednakże w wielu państwach członkowskich coraz bardziej rzuca się w oczy właśnie rosnąca rozbieżność między treściami nauczania a potrzebami rynku, co popchnęło niektóre podmioty społeczeństwa obywatelskiego do zaangażowania się w dziedzinę kształcenia poprzez tworzenie placówek prywatnych lub do zorganizowania w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego krótkich, praktycznych szkoleń (4 tygodni), ukierunkowanych na fach, który pozwala młodym będącym lub niebędącym absolwentami uczelni wyższych szybko podjąć działalność.

4.3.5. W listopadzie 2014 r. rozpoczęła swoje prace Europejska Rada ds. Umiejętności w dziedzinie Sektora Audiowizualnego i Sektora Sztuk Widowiskowych. EKES jest nimi zainteresowany: powinny one doprowadzić do lepszego przewidywania potrzeb w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego.

4.3.6. EKES uważa za istotne, by w tym kontekście partnerzy społeczni i Europejska Rada ds. Umiejętności byli ściśle włączeni w działania ESCO⁽¹⁷⁾ (wielojęzyczna europejska klasyfikacja umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów).

4.3.7. EKES apeluje o większą synergię między filarem „Sojusz na rzecz wiedzy” programu Erasmus+ a programem „Kreatywna Europa”.

4.4. **Czułość wobec strategii naszych globalnych konkurentów**

4.4.1. EKES wnosi, aby ze względu na wagę omawianego sektora w gospodarce UE wzięto pod uwagę wszystkie jego wymiary: zatrudnienie, kompetencje, szkolenie, własność intelektualną itd. Wymiar zewnętrzny należy uwzględnić w trwających negocjacjach dwustronnych i wielostronnych. Dobra i usługi dotyczące w istotnym stopniu treści twórczych i kulturalnych stanowią bowiem rosnącą część eksportu unijnego. Produkty luksusowe przedstawiały według szacunków ECCIA około 17 % całkowitego wywozu z UE w 2013 r.

4.4.2. Uwzględnienie specyfiki tych sektorów pod względem treści wymaga zwrócenia większej uwagi na prawa własności intelektualnej i regulację handlu elektronicznego.

⁽¹⁵⁾ Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP), GDFMCS/2014/7, Forum Światowego Dialogu na temat Stosunków Pracy w Sektorze Mediów i Kultury, Genewa, 14–15 maja 2014 r., *Points of consensus*.

⁽¹⁶⁾ Zob. przyp. 4.

⁽¹⁷⁾ Klasyfikacja ESCO została zapoczątkowana przez Komisję Europejską w 2010 r. ESCO jest elementem strategii „Europa 2020”.

4.5. Opracowanie atrakcyjnej narracji osnutej wokół wartości Unii Europejskiej

4.5.1. Wartości UE powinny być promowane i upowszechniane za pomocą atrakcyjnych formatów w sieciach społecznościowych.

4.5.2. Zaproszenie do zgłaszania propozycji projektów adresowane do twórców materiałów wideo, grafików, rysowników, muzyków itd. pozwoliłoby na opracowanie obrazowych, żywych treści, które mogłyby być błyskawicznie rozprzestrzeniane wśród młodzieży.

4.6. Zachęcanie do synergicznej współpracy

4.6.1. Cel ten, dotyczący tworzenia i rozwijania synergii między różnymi branżami kultury i branżami twórczymi, stanowi element ram koncepcyjnych Komisji Europejskiej ujętych w programie „Kreatywna Europa”⁽¹⁸⁾.

4.6.2. Można odnotować bardzo obiecujące konkretne doświadczenia np. między gastronomią i turystyką, branżą technologii cyfrowych i turystyką, sztuką i branżą dóbr luksusowych, kulturą i turystyką.

4.6.3. Takie doświadczenia synergicznej współpracy branży kultury i branży twórczej pomiędzy sobą oraz z innymi sektorami gospodarki nie zawsze dają się przenieść na skalę przemysłową, ponieważ opierają się na zrozumieniu cech swoistych każdego sektora.

4.6.4. Ponadto praktyki synergicznej współpracy rozwijane w branży kultury i branży twórczej pozwalają dzięki postępowi technologicznemu (druk 3D, druk cyfrowy) stymulować rozwój profili zawodowych ukierunkowanych na kreatywność i innowacje, które są siłami napędowymi przyszłych miejsc pracy.

4.7. Wykorzystanie gospodarczego potencjału dziedzictwa architektonicznego

4.7.1. UE jest częścią świata o największym zagęszczeniu zabytków kultury: tu znajduje się 363 spośród 981 obiektów przyrodniczych i kulturalnych uznanych przez Unesco za dziedzictwo ludzkości. Wykazano, że napływ turystów z Indii, Chin, Japonii lub Stanów Zjednoczonych wiąże się głównie z bogactwem tego dziedzictwa⁽¹⁹⁾. Należy sprzyjać wszelkim usprawnieniom polityki wizowej, z poszanowaniem wymogów bezpieczeństwa określonych przez państwa członkowskie i zainteresowane kraje trzecie.

4.7.2. Tymczasem w związku z wysokim zadłużeniem kilku państw członkowskich posiadających bogate zasoby zabytków architektury: Grecji (17), Francji (39), Włoch (47) czy Hiszpanii (44), odnotowuje się trudności z konserwacją i utrzymaniem tego dziedzictwa. Ponieważ bogactwo kultury i architektury europejskiej stanowi doskonały atut pozwalający dalej rozwijać turystykę kulturalną, wnosi się, aby Komisja Europejska dokonała podsumowania obecnego stanu konserwacji znajdujących się w Unii Europejskiej zabytków wpisanych na listę Unesco.

4.8. Ustanowienie europejskiego forum z udziałem wielu podmiotów

4.8.1. EKES apelował o utworzenie takiego forum już wcześniej⁽²⁰⁾. Wniosek ten popiera Komitet Regionów, który domaga się utworzenia Europejskiego Forum Twórczego⁽²¹⁾. W skład forum „wchodziłoby przedstawiciele sektora publicznego, prywatnego i wolontariuszy. Analizowaliby oni różne sposoby zastosowania w Europie twórczych rozwiązań, by poradzić sobie z pilnymi problemami lokalnymi i europejskimi”.

Bruksela, dnia 16 września 2015 r.

Henri MALOSSE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221).

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 44 z 11.2.2011, s. 75.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 198 z 10.7.2013, s. 39.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 218 z 30.7.2013, s. 7.